

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:

KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

Petőfi emlékezete.

Az őszi nap ragyogó aransugárral koszorúzta meg Székesfehérvár lelkes lakosságát, kik ünnepelni gyűltek össze azt a Petőfit, a kinek az öt világrész tette feje a halhatatlan dicsőség aranykoronáját. Oly jól esett látnunk, hogy a vásári élet mindennapi forgatagában megállhattunk visszapillantani Lelekünk megfűrészteleni abban a eszmekörben, melylyel Petőfi művészi lelke benépesítette a magyar irodalmat s a melyet halhatatlanná tett a magyar nemzet lelkében mindaddig, míg a hazát, a függetlenséget, a magyar földet, az idealizmust szeretni, érte lelkesedni tudunk. Életének nem nagy mozzanatát ünnepeltük, de igaza van az ihletett költőnek, mikor azt mondja:

A hol csak járt, a hol egy dala zengett,
Boritsa hála s hódolat jele
Márvánnyal kell jelölni minden léptét,
Ha tesszük, nem is az ő dicsőségét:
A magunkét építjük fel vele!

Székesfehérvár közönsége büszke lehet a vasárnapi ünnepekre. Mikor Petőfi-nek áldozott, magát tisztelte meg, magát mutatta be nemzetnek, méltónak a nagy erények nagy birtokosaihoz.

Az ünnepély lefolyása a következő volt:

Tíz óra tájban ünnepi közönség képe tarkállott a Nádor-utcán. Az őszi napsugár megemlervel magát, ifjui erővel ütötte szét a novemberi borongó ködfelhőket és sietett ünnepelni azokkal, a kik Petőfi emlékének jöttek áldozni. A színház egészen megtelt az ünnepelő közönséggel s nagy tömeg az utcán volt kénytelen várakozni. Az Akadémia képviselőiben Badics Ferenc és Zolnay Gyula, a Kisfaludy társaságtól Ferenczy Zoltán, a Petőfi társaságtól Szana Tamás és Prém József jöttek le. Kiskőröst Zabolyi Béla és Revaló Pál képviselték. Ott volt még Zichy Jenő gróf, Fiáth Pál báró főispán, Rohr Ferenc tábornok, Szelestey Károly, Sziebenliszt Béla ezredesek, Huszár Ágost alispán, Krencz Ignác apátkanonok, Daróczy István tsvzéki elnök, dr. Klauz György pápai kamarás, Várady Károly, Kúthy József dr. főigazgatók stb. s városunk egész előkelő világa. A színpad gyönyörtüen volt dekorálva. Jobb oldalon Petőfi Havranek Antal által készített szépen sikerült mellszobra állott virágok és koszorúk halmazában. A háteret régi zászlók díszítették, mögöttük a mi derék öreg negyvennyolcasaink

csoportja tűnt fel, kegyeletes tiszteletet gerjesztve minden érző szívben

Az ünnepélyt a Polgári Dalkör kezdte meg Petőfi „Tied vagyok, tied hazám“ című dalának esős előadásával. A taps elhangzása után Havranek József polgármester díszmagyarban lépett a pódiumra. Igazán daliás, szép alak volt s őszinte volt az óváció, mely megjelensékor fetűzgött. Megnyitól a következő beszédet mondta:

Milyen tisztelt vendégeink és ünnepelő közönség!

Az az isteni szikra, mely az alföld egy igénytelen házának tüzhelyéről pattant ki és vakító fényvel ragyogta be a magyar nemzet érzés- és szellemvilágának egét, nem veszte el melegét és varázsát nyolc évtized után sem: mert az ország csaknem minden városa és mi, székesfehérváriak is a mai ünnep rendezésével alkalmat keresünk annak dicsősítésére. Petőfi életének súly- és fénypontja távol áll városunktól és életének városunkra való vonatkozása csak porszem azon óriási szoborhoz, melyet e nagy szellem a nemzet szívébe, az ő emléke számára alkotott, mégis égett bennünk a vágy hírül adni az egész nemzetnek, hogy a nagy költő ez ő városnak is volt egykoron lakója. Vágytunk megjelölni a házat, hol ő lakott, hogy emléke ottthon töltsön örök időkre falaink között.

A mint a világot fenntartó erők örök mozgása fejleszti az életet, akként kell, örökös ténykedéssel ébren tartani a hálát és kegyeletet azok iránt, kik nemzetünkért éltek, azok szellemi világát emelték; mert egy nemzet csak úgy állhat fenn, fejlődhetik nagygyá és hatalmasa, ha jeleseit tiszteli és nevüket dicsóiti. Nem elég a hatás pillanatában lelkesedni a nagy, szép és nemesért, hanem ideállá kell azokat tennünk, mely csendben és viharban ott lebeg szemünk előtt követésre méltó példa gyanánt. Elszomorító volna a nagy szellemek és hazafiai erények sorsa, ha dicsősítésük csak a cselekvés pillanatában kelne szárnyra, hogy csakhamar földre hulljon.

Egy kristályvízű tó tükre, melyben a nyári nap sugarai fürödnek, fenséges és lelket gyönyörkötető látvány, de nem volna állandó értéke, ha megszűnnék varázsereje akkor, midőn az ősz hulló levelekkel borítja el tükreét. A természet is gondoskodott arról, hogy a fel-feltámadó szellő a tó szélére hajtsa a leveleket és az időnként keletkező viharok elseperjék azokat a láthatárról, a midőn az őszi napsugár ismét fürödhetik a tó fényes tükreében és állandóvá leszen a szép látvány varázsa.

Ily örök eszmények nekünk nemzeti hőseink, kik vitézséggel szerziket dicsőséget a magyar névnek; ily fényes alakok számunkra költőink, kik szellemükkel és költészetük varázsával lelkesítenek bennünket.

Rokonszenvenl és lelkesedéssel fogadta tehát városunk hazafias közönsége az eszmét, midőn a Szt.-István-utcai 18. számú Magyar-féle házat, amelybe Petőfi 1842 dik év telén lakott,

folyó évi július 5-én tartott ülésében emléktáblával megjelölni határozta és mely határozatokhoz a ház köztszletben álló urnója az ő beleegyezését honleányi örömmel megadta.

E város hazafias polgárából megalakult rendező bizottság ezen nemes cél szolgálatában bátorságot merített ez ünnepre a magyar tudományos Akadémia, Kisfaludy- és Petőfi társaság, a Petőfi-kultusz ismert vezetői és Kiskőrös: a szülőváros előjáróságának, mint a nagy szellem leghivatottabb óreinek meghívására és midőn elkövetkezett a nap, hogy e kedves vendégeket itt velünk ünnepelni látjuk, hazafias örömmel és mint e város előjárója, honfui hálaival üdvözölöm vendégeinket, üdvözölöm az itt egybesereglett közönséggel együtt s a Petőfi emlékére rendezett ünnepélyt ezennel megnyitom.

Utána Ferenczy Zoltán a budapesti tudományos és irodalmi egyesületek nevében mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért s Fehérvár sz. kir. város lelkes és szép felbuzdulásáért, mikor a magyar költészet ragyogó csillagát, Petőfit ünnepeljük. Művészi módon előadott beszédét tapsvihar követte, mely után a Déli Vasuti Dalárda a Szabadságdalt énekelte. Mindig büszkék voltunk a mi derék Déli vasutasaink működésére, de a vasárnapi szereplés előtt kalapot kell emelnünk. Precízebb előadással, tkbb lelkesedést kelte aligha lehetett volna előadni darabjukat, mint a hogy tették s megérdemelték a tapsvihart, mely éneküket követte.

Majd az ünnepély központja, Zalay Mihály felolvasása következett. Petőfi működését belehelyezte a magyar színészet küzdelmeiről írt keretbe. Festette a kezdet nehézségeit, majd áttért Petőfi színészi működésére, fehérvári tartózkodására s kedves epizódok felemelésével állandóan lekötötte a hallgatóság figyelmét. A ki hallgotta, nem általános frázisokat hallott, hanem egy valóban tartalmas és mindvégig érdekes esszayben gyönyörködött, mely a szép előadás révén is maradandó emléket hagy a lelkekben. Zalay Mihályt szymphátiával fogadta városunk közönsége, a mely a vasárnapi ünnepel csak erősebbé vált.

A színházban lefolyt ünnepet az egyesített énekkarok éneke a Hymnussal zárta be.

Ezután a közönség hatalmas tömegben a fellobogozott utcákon keresztül a Petőfi-utcába vonult az emléktábla leleplezésére. Előtte a Déli Vasutiak zenekara hazafias dalokat játszott. A déli harangszó után a dalárgák a Hymnuszt énekeltek, mely után Havranek József kir. tanácsos polgármester lépett a szónoki emelvényre s a következő emelkedett szellemű beszédet mondotta:

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindenemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2721 156-85

Mai lapunk 4 oldal.

00000657

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Szent romokon állunk! E kegyetes szavakat mondatja velünk a multak dicsőségének megerengő lélek, ha Székesfehérvár, ez ősi árpád-kori város, hazafiás ünnepet ül e régi falak között. Az itt lefolyt események, a magyar dicsőség koronás alakjai vonulnak el lelki szemünk előtt, midőn erőt akarunk meríteni a mult dicsőségéből a jelen küzdelmeihez. Az itt letűnt nagyságok, a művészet összehalmozott remekeinek képzelet látása varázsló hatalommal emeli fel a magasság felé régi dicsőségéből táplálkozó lelkünket, midőn a merengésből valóra ébredve, lesújtva tapasztaljuk azt, hogy multunk ezen fényességei már századokkal előbb porba dőltek, ledöntötte azokat az ellenség, föld alá temette az idők romboló hatalma.

Nincs semmi, a mit a városunkat látogató idegennek és város régi nagyságából felmutatni tudnánk és csak a lelkünket közelebből érintő hagyomány pusztá ismertetése a válasz, melyet a hozzánk intézett kérdésekre adhatunk. Nincsen e városban egy talpalatnyi föld, melyhez magasztos történelmi emlék ne fűződnék és mégis jeltelenül áll minden: hírnév és dicsőség, csak a történelem lapjai hozzák emlékeztetünkbe az itt letűnt nagyságokat. Herkulánus és Pompej el-seperte a föld színéről a tűzhányó pusztító ereje, városunkat pedig emberi kezok dultak fel és a természet nem volt oly kegyetlen az ő átkozatához, mint az ellenség, mert az eltemetett városokat kiásta sírjából, a rég mult idők műveit kutató elme és feltárta szemünk előtt legalább e városok alakját, hogy képet alkothassunk azok multjáról. A letűnt nagyság után szomoró általakulás képét mutatja városunk és különösen a mult század közepéig valódi kőpmását a hanyatló nemzeti életnek, mely Mátyás király óta a szabadságharcig a létért való küzdelemben fogyaszta erejét a nélkül, hogy a nevezet sorából kiemelkedett jelesek jövőnk nagyságunkhoz a biztos alapot megteremtették volna.

És miért mégis e magasztos ünnep, melyben nem csak e város közönsége vesz részt, hanem az ünneplők között látjuk a magyar tudományos világ képviselőit? Miért ez emelkedett hangulat, mely egy életnek igénytelen epizódját összekötésbe hozza egy egész nemzet multjával, dicsőségével és hön óhajtott jövőnk nagyságával?

Emléktáblát jöttünk leleplezni e házhoz, mely 1842. évi november hó első napjaiban menhelyt adott Petőfinek, az akkor még igénytelen vándor-színésznek. — A hazaszeretet legihletettebb dalnokának, a népszabadság fennkölt bajnokának, Petőfi Sándornak, a legnagyobb magyar lyrikus emlékének kultusza ez, mely e nevet megillető fényben óhajta feltárni a nemzet fiait előtt a magyar szellemet, melyet hűvöben és fűsége-sében nem oltott bele senki a magyar nemzet faiba. — A nagy költő emléke iránt érzett rajongó szeretetünk jelölteti meg velünk a házat, hogy e kőlapból is forrasza fakadjon azon nagy nemzeti öntudatnak, mely Petőfit a miénknek hirdeti, hogy e kőlap, mint Jókai mondja: „egy kiváló magas lélek története legyen, a ki élt azért, a mi eszménye volt; el tudta azt érni s midőn elveszté, maga is együtt vészett el vele.”

Megöröskítettük mi, kedves ifjak, ezen gránit-táblával Petőfi Sándor egykori tartózkodási helyét, hogy az, midőn tanáraitok nemzetünk és e város régi dicsőségét tárják fel előttetek, mint ide tévekt gyémántszem fényt árasson a romokra, melyek hájdan e város és általa a nemzet dicsőségét hirdették.

Megjéltünk e házat Petőfi nevével, szereltem polgártársaim, hogy e név olvasása a hon-szeretlemnek azt az érzését költse fel szíveinkben, mely a lelkesedés pillanatában feledve hitvest, feledve gyermekét, csak a hazaért rajong; mert a Haza szent fogalma az egyetlen talizmán, melynek szeretete fentartotta sokat szenvedett nemzetünket.

Ez emléktáblának a nyilvánosság előtt való feltárása képezi zárkővet lelkünk ünneplésének s midőn azt mélyen tisztelt vendégeink, a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy- és Petőfi társaság küldöttei, a Petőfi-kultusz ismert zászlóvivői, Kiskőrös város képviselői és a közönség jelenlétében átadom a nyilvánosságnak, boldognak érzem magam, hogy e szép eszme megpendítője ez ünnep által alkalmat nyújtott városom hazafiás közönségének egy oly szellem emlékének áldozhatni, ki költészetének varázsával hircvet szerzett a magyar Genuisznak és kiről el lehet mondani, hogy nemzeti költő, nemzeti hős és nemzeti vértanu volt! Az ő szelleme lengje át szíveinket, lengje át a magyar ifjúságot!

Majd Fiáth Imre törvész. aljegyző pompás díszmagyarban lépett az emelvényre s hazafiás ünnepeinket ünnepelt költőjének, Philipp István tanárnak remek költeményét szavalta el oly szépen, oly megrázó erővel, hogy megrezgettette a szívek hurjait és könnyeket esalt a hallgatók szemébe. A gyönyörű költeményt egész terjedelmében itt adjuk:

Petőfi.

*Mint egykoron az Ur apostoláé,
Az O lana is ama szerelet,
Mely, mint az égi fénynek büvös árja
— E földre hullva — kebelére zárja
A büszke bérlet s hitvány porcsintet.*

*És sok a rog, töris az Ő utján is;
Hűségés lársa gyakran a nyomor;
De szent a célja, melyért síkra szállta ...
Tanu red dicső martírhalála ...
Mélőbb lann, mint bármily ércszobor.*

*S miként az Ige mennyei nyomában
Szent jelt állit az egész világ,
Nagy haremzőn, szerény kis ház falában
— Márványban, érben — áldjuk e házában
Hő honszerelmünk nagy apostolát.*

*Petőfi Sándor! Ős mi voltunk lelke!
Örök létünknek büszke záloga!
Csodás ajkadól ékesb délt viránya!
Éled az éjszak gyászos, zord magánya:
Halottj leplel élet bimbaja.*

*Varázsszavadra szárnyat ölt a lelkünk ...
Öleltek a lével mult s jelen;
Oszlik jövők titokzatos homálya
És századokra nyílik im a pályá
Oly biztalon, oly tisztán, fényesen.*

*Csábos laudnak csendülő hangjára,
A sivar szíben új tavasz fakad;
Fellángol kedünk hamuadó szikrája;
A néma kebel is feldobban rája,
Ha esatogányod szél a lomb alatt ...*

*Lángszellemeknek izó sugarában
Él, forrong, tombol egy mesés világ ...
Szébben hullámszik a kalászos róna:
Csillámlik, villog száz tava, folyója;
Derűb az ég s csodás a délibáb.*

*Igéztes dalodra, riadótra
Hull a bilincs, kondul ezer harang,
S mit vérel irtunk e hon zászlójára:
Örök esküdnek memydörgő szavára
Elsáppad minden gyáva és bitang!*

*Mozdítanak, nyílnak a besüppedt hantok ...
Árpád hős népe újra talpra áll:
S mint akkor: fényes karddal a kezében
A hon s szabadság megszentelt nevében
Viharokt megja: „Élet vagy halál!”*

*S merészen száll a csillagok homáig
A diadalmas glóriás turul
Anntra látják s vallják minden népek:
Hogy bármint dúlnak, ronlnak is a vészek,
Erényünk fennáll csorbítatlanul.*

*S kívíru! újra pusztá kebelünkben
Az ő, magasztos hazaszeretel;
És térdre hullva, szíben egyestlve,
Veled rebegjük, zengjük lelkeslve:
E szív, e lélek szent hazám tied.*

Fél egy tábca véget ért az ünneplés s a közönség a Magyar Király felé húzódott, hogy a banketten résztvehessen. A lakoma a szokásos program szerint ment véghez s a vendégek, ha egyebet nem, annyit megjegyeztek, hogy a vendéglős nem nagyon tett ki magáért. Az első tisztot Fiáth Pál báró mondotta a királyra, Zichy Jenő gróf a vendégeket, Badics Ferenc Fiáth Pál báró főispánt és Havranek József polgármestert éllette, közben felolvasta Endrődy Sándornak, a kitűnő költőnek, ki tört karja miatt nem jöhett az ünneplésre, a következő kedves költeményét:

A székesfehérvári Petőfi-házra.

A költő királya: Petőfi lakott itt,
E szerény kis házban néhány hónapig.
— Ma immar állandóbb s nagy a lakása:
Petőfi nemzete szívében lakik.

Ahol csak jirt, ahol egy dala zengett:
Boritsa hada s holodot jelle!
Márványval kell jelölni minden léptöt,
Ha teszszük, nem is az ő dicsőségét:
A magunké! utjuk fel vele!

Revaló Pál kiskőrösi jegyző a polgármestert, dr. Fanta Adolf Zalai Mihályt, Havranek József Ferenczy Zoltánt és dr. Lauschman Gyulát éllette, a kinek kezdeményezése hozta létre az egész ünneplést. Ferenczy Zoltán dr. Fehérvár városát, Havranek József Szana Tamást, Szana Philipp Istvánt és Fiáth Imrét, Prém József Zalay Mihályt, Dieballa Havranek Antal, a pompás és izléses emléktábla elkészítőt, dr. Palánszky Miklós Zichy Jenőt éllette, a ki saját elbeszélése szerint hallotta Petőfit szavalni. — Zichy Jenő gróf Székesfehérvár városra emeli poharát s közben sok érdekes témát pendit meg. Elbeszéli, hogy az Árpád-fürdő építésénél egy régi járdát pillantott meg a mai utca alatt 3 és fél méterrel. Városunk annyit emelkedett azóta.

A banketten jelen voltak: Almássy János, dr. Badics Ferenc, Boross Sándor, Bilkei Ferenc, Sz. Bakos András, dr. Bierbauer Viktor, Báró Jenő, dr. Csöppentzky Mihály, dr. Czapary László, Daróczy István, Dieballa György, Deutsch Aladár, dr. Eisenbarth Károly, dr. Fiáth Pál, dr. Fiáth György, dr. Ferenczy Zoltán, Fittler Béla, dr. Fanta Adolf, dr. Faludi Miksa, Gánóczy Flóris, Havranek József, Havranek Antal, ifj. Havranek József, Horváth Viktor, Hübner Károly, dr. Holly Géza, Juth István, dr. Kuthy József, Keresztes Ignác, Köhler József, Kultureckert Márton, dr. Krausz Zsigmond, dr. Kelemen Béla, Krécsy Miklós, Kovács Pál, Klöckner József, Kálmán Lajos, Kenessey Gyula, Kovács Alajos, Lipcsey Lajos, dr. Lurja Aladár, dr. Lauschmann Gyula, Mohay Lajos, Nagy Ignác, Námessy János, Plossek Ferenc, Peék János, Pausch Rafael, dr. Prém József, Pete János, Pfinn István, dr. Palánszky Miklós, Pápay Nándor, Keé István, dr. Rádai Lajos, Raics Demeter, Révész Mihály, Reiszter Ottó, dr. Révy Ferenc, Szana Tamás, Szestey Károly, Stuller Kálmán, Szűts Andor, dr. Schlammdinger Jenő, Simon Sándor, Szirbek József, Szöllőssy Ferenc, Turján József, Tóth Arthur, Téri József, Várady Károly, Vigyázó Imre, dr. Vargha Damján, Vértess József, Weibinger Sándor, dr. Vermes Mikály, Zichy Jenő gróf, Zalai Mihály, dr. Zolnai Gyula.

Az ünneplők vidám hangulatban oszlottak szét a vendégek még a cisztercitákhoz tértek be egy időre, a hol a magyaros vendégszeretet kelmeit élvezték a 8 órakor induló vonatig.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám

2790 156-84

Ajánlom dúsán felszerelt raktáromat a legfinomabb ösi és téli angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legújanyosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, gyomri idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik.

Emeli az **étvágyat** és a **testsiulty**, eltávolítja a **köhögést** és a **köpetet** és megszünteti az **éjjeli izzadást**. — Kellemes szaga és jó íze miatt a **gyermeknek is szeretik**. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen elítva:**

F. Hofmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.) 52—17

UJDONSAGOK.

— **Személyi hír.** Dr. Városvy Gyula megyéspüspök ma d. u. néhány napi tartózkodásra teési birtokára utazott.

— **Beszámoló.** Horváth Gyula — a csákvári kerület képviselője vasárnap délután 4 órakor Lovasberényben beszámoló beszédet mondott. Vele jött Hentaller Lajos orsz. képvis. Gyapay Pál és Gara József lapszerkesztő. Ugy Horváth, mint Hentaller hangoztatták, hogy a 48-as Kossuth-párt a házszabály revíziója ellen a végtelenségig harcolni fog és hogy Tisza itthon erős kezűnek akar feltűnni, Bécsben pedig nagyon gyenge a dereka. Gyapay lelkes beszédet mondott s egészen felvillanyozta a hallgatóságot. Gara meséit végig nagy derűvel hallgatta a közönség. Késő este volt már a mikor a beszédeknek vége szakadt. Gulyás Mihály berényi polgár meleg szavakkal köszöntötte meg úgy a képviselőket, mint a vendégeknek szives megjelenésüket s segyszerszámú biztosította tántoríthatlan elhívásügről a 48-as eszmékhez. A hymnus és szózat elénkése után folytatták utjokat Velencére. 40 tagból álló bandérium ment eléjük Pátkára és kísérté Velencére.

— **Kinevezés.** Farkas Antal tart. hadapródjelöltet a székesfehérvári gyalogezred állományába tartalékos hadapróddá nevezte ki.

— **Tisztelgés.** Az Inre-nap alkalmával Réé István tüzöltő főparancsnok, Simon Sándor alparancsnok és Vida Pál szövetségi titkár tisztiegték Kempelen Inréné, a fejérmegyei tüzöltő-szövetség elnökénél. Ugyanez alkalommal Moha község előjárása is megjelent a köztisztelt férfinál Somogyi Gyula jegyző vezetése alatt, s a község nevében kifejezték ama hálaüveget, amelyet a községnek nyújtott számtalan jótéteményéért íránta éreznek. Az ünnepelt férfit a tisztelgőket megvendégelték.

— **Amateur-estély.** A második társasvacsoráját a Tóvárosi Kör helyiségeiben rendezte az Amateur-Klub. Hogy kedélyes és vidám volt mondanunk sem kell s bizonyította a résztvevők impozáns száma is. A vacsora után Köhler József bankigazgató pompásan sikerült kepeket mutatott be Németország, Helgoland és hazánk különböző városairól.

— **Meghívó.** A „Székesfehérvári tóvárosi szt, Imre hercegről címzett rk. kisdudóví egyesület” 1904. évi nov. 13 napján d. e. 10 órakor a városház tanácstermében rendk. közgyűlést tart, melynek tárgya az **étnök választás** lévén, a vezetőség szívesen kéri a tagokat a megjelenésre.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte dr. Kerekes Lajos városi jegyzőt és családját: sógora, Paál János vasuti tisztviselő hivatása teljesítése közben életét vesztette. A vasuti sineken haladt át, miközben cipőjének sarka megakadt és elesett. Mielőtt felkelhetett volna, a közeledő vonat keresztül ment rajta s borzalmasan megcsontkítva, egy pillanat alatt kioltotta életét. A 28 éves, ambiciózus fiatalember halála városunkban is mély részvétet keltett és a tegnap d. u. 3 órakor a Szt. Háromságról nevezett sírkertben végbement temetésén sokan megjelentek.

— **Erőszakos sztrájkolók.** A pesti vezérek járszalagján ficánkoló székesfehérvári kömviseket már az is elég kellemetlenül lepte meg, hogy a rendőrség 30 koronát sózott a nyakukba, de most még kellemetlenebbül kezdik magukat érezni,

mert nemcsak hogy elvesztették a becsületet az építési vállalkozó előtt s a nagy közönség előtt, de a ker. szocializmus eszméje is mind jobban terjed közöttük. A helybeli ker. munkás egyesület már eddig is szép fejlődésnek indult; de most számosan hagyták oda a szakegyletet, hogy a ker. szeretet eszméjének zászlaja alá sorakozzanak. A munkás-egyesület ma már egymaga is tudna elég munkást adni az Árpád-fürdő építéséhez, de tagjainak jó része állandóan dolgozott eddig is. Csupán tizenhatan jelentették be, hogy munkára volna szükségük. És ezek most ott dolgoznak az Árpád-fürdőnél valamennyien. Persze nem tetszett a sztrájkolóknak, hogy a munka mégis csak folyik, hogy nem tudnak tönkre tenni egy 7 gyermekes apát, tegnap reggel megtámadták azokat, akik nem akarták a napot lopni, amikor van munka. A rendőrség értesülvén a dolgról, szept-ugrasztotta őket, s gondoskodott róla, hogy a munka akadálytalanul folyhasson. A hősök ellen pedig megtette feljelentését. Érdekes, hogy a régi földfuvarozók szintén abbahagyták a munkát. Nem elégedtek meg a napi 10—12 kor. keresettel (egy fuvar 40 fillér s a földet még el is adták) s így az építőcég Budapestről kubikosokat hozatott, a kik most két lóval két kocsival 6 kor.-t keresnek naponként s nem is elégedetlenek.

— **A Kereskedelmi Bank** mint értesülünk eladta régi házát. A vevő Weislinger Sándor vár. biz. tag lett, a ki 60,300 kor.-t adott a régi házért. A bank nem soká marad volt házában, hanem a jövő év folyamán a Madaras-ház telken új és modern palotát építtet magának.

— **A vasuti váltók biztosítása.** Schilhan János nagykanizsai fűtőházi főnök találmányáról ma már világszerte beszélnek. Amerre csak megismerték, mindenütt a legnagyobb sikert aratta. Azt hisszük, örömet szerzünk a szenális feltaláló székesfehérvári barátainak és tisztelőinek, ha leközljük egy előkelő lap véleményét. Ideiktatjuk tehát: Számtalan vasuti szerencsétlenségnek volt már okozója a vasuti váltó, akár helytelen igazítás folytán, akár a váltó egyéb hibája, különösen ugynevezett feles váltó-állítást folytán. Ez utóbbi hibának meggyátása eddig lehetetlennek látszott. Annál nagyobb az érdeme Schilhan János nagykanizsai fűtőházi főnöknek, ki találmányával a melyről egy izben, a mikor szakértők előtt bemutatatta, már megemlékeztünk, e nehéz kérdést teljesen megoldotta. Találmányát, a melynek főtulajdonsága, hogy meggyátolja a váltónyelv átállítását a vonat áthaladása közben, másrészt pedig a váltónyelvek középállásában a befutó kerekek okvetlenül ráterelődnék az egyik sínpartra — azóta tökéletesítette s most már a déli vasut két állomásán, Székesfehérvárott és Nagykanizsán huszonhárom váltón használják is. A kisiklás e váltón teljesen kizárt dolog, s e mellett az az óriási haszna is van, hogy bármely régi váltószereket aránylag olcsón átalakítható Schilhan rendszere szerint. Schilhan találmányát a külföldön is, mint egészen új és használható találmányt szabadalmazták.

— **Előléptetés.** Balog Sándor II. oszt. helybeli járásbírói hivatalszolgát a fizetési fokozat I. oszt. léptették elő.

— **Szökött katona.** Megirtuk mult számunkban, hogy a rendőrség egy Pap Gábor nevű egyént tartóztatott le, aki katonaruhákon akart tuladni. A vallatás során Pap bevallotta, hogy a katonaruha nem az övé, hanem Vas Zsigmond

budapesti 32. gyalogezredbeli katonáé. Elmondta, hogy ő Vassal Felsőcsikolán találkozott. Vas tulajdonképen katona-szökevény. Cíkolán Maiszki Miklós ruháját közakarkattal ellopták, a szökevény abba öltözött át, a katonaruhat pedig itt akarták értékesíteni. — A vallomás nyomán a szökevény is kézrekerült: Abán a csendőrök fogták el. Egyiket a polgári, másikat a katonai hatóság gondjaira bízta a csendőrség.

— **A kis gyerek és a kutya.** Apró kis légyenke típegett az utcán. Foltos a ruhácskája, toldott-foldott a cipőcskéje, vértelen kis orcája szomorú mutatója az otthonvaló szegénységnek. Könyvestáska lóg a vállán, jobb kezében pedig nagyóvatosan tartja a farámás palatáblát, amelyen ott ágaskodnak a leckének feladott n és m meg b betűk. Egy neufulandi kutya kerül a kis fiu utjába. A kutya barátkozni kezd, szeméből látja a kis fiu, hogy a bolyhos állat nem ellenség s mosolyogva nézi, majd meg belecsimpaszkodik a szőrébe. Egyszerre eltűnik a mosoly a kis gyermek arcáról és minden átmenet nélkül könynyel telik meg a szeme. Azután szökogni kezd. Kérdi tőle egy arramenő öreg bácsi:

— Ki bántott?

— A kutya! — szól a siró felelet.

— Csak nem harapott meg?

— Nem!

— Hát?

A kis gyerek vonaglik, a palatáblára mutat s csak nagyokogva tudja kiejteni:

— Lenyalta a leckémet . . .

— **Betörők.** A Gebhardt-féle házban tegnapelőtt betörők jártak: feltörték a padlásokat és pincéket. Fűrés r. biztos tegnap kézrekerítette őket. Mihály József pincéjében a jóbortól alaposan berutgák, s ott találták őket a gyaluforgács közt aludva. Lustig József nyomdász 21 éve dacára már öt évet ült, Szigeti Pap János 39 éves csavargó pedig kb. 12 évet töltött a hüvösön. A két notórius betörő nem győzi átkozni Mihályi borait, mert azok vették le őket a lábukról.

— **Rövid hírek.**

— **Ülések.** Holnap a városi közig. bizottság, 12-én a torna klub, 13-án a tóvárosi ovoda tart gyűlést a városházán.

— **Megyebizottsági tagok.** Csütörtökön, 10-én választják meg a megyebizottsági tagokat.

— **Esküdszéki tárgyalás.** Ma Pálóczi Póci Ferenccsárki lakos ügyét tárgyalták, holnap Göbölös Sándor váli lakosé kerül sorra.

— **Templom-tolvaj.** Mig a tolvajok közt is a legutolsó, aki az lsten házát is meglopja. Igen hitvány lélek Sól Jánosné, aki a bodajki templomból egy értékes szőnyeget lopott el. A csendőrök feljelentették a helybeli ügyészségnek.

— **Mosloha fiu.** Varga Mihály Homokosor 20 sz. alatti lakos mostoha fia, Horváth István kánász-bojtár, miután szüleit meglopta, megugrott. A seregélyesi csendőrök fogták el.

— **Tolvaj.** Paták József csavargót, aki Pinke János felsőkirályosi lakos kertjében akart a kitért ruhákban gazdálkodni, tolvajlás közben rajtacsípték, s a rendőrség be is szállította az illó helyre.

— **Piaci árak:** Buza 19.40—19.60, rozs 14.40—14.50, árpa 13.60—14, zab 13.60—14, uj tengeri 13.

Különleges ujdonságok: férfi-, ur-, lányka- és fűsapkában.

Valódi orosz és harburgi sárcipők. Esőernyők.

Borsalino, Pless, Pelikan és Gyukits kalapgyarak egyedüli raktára.
Különleges nagy választék Pichler-féle loden, kemény és puha nyulszőr kalapokban. Tiszta selyem cylinderek 5 főtől feljebb.

Utolérhetlen választék nyakkendő ujdonságokban. Remek I koronás nyakkendő.

Knazovitzky Béla Székesfehérvár.

2727

104—59

Hammerli- és Zachariás-féle bűrkeztényik. Szarvasbőr párja 75, bélelt glaze 85.

Chevro, box, vikszos bűrcipők, mindennemű gyermekcipők.

— **Felbívíteli tárgyalások.** Nov. 10. Özv. Pesser Ignác és tsa becületésért. véts. Erdős József becületésért. vétsége. Bretl István becs. sért. vétsége, Klock Ferenc közcsend elleni kihágás, Dobay József és neje becületésért. véts. Gyimóti József becs. sért. vétsége, Gulyás János idegen ingó vagyon rong. véts. Németh Benedek becületésért. véts. Szilasy János könnyű testi sért. véts. Gubica Sándor és tsa becs. sért. véts. November 17. Ruff József és társai súlyos testi sért. véts. Porteleki Ignác sikksasztás véts. Tokits Ferenc becs. sért. véts. Nikolsburger Sándor b. sért. véts. Biró Rudolff becsület sértés vétsége, Schweighardt János súlyos testi sért. véts. Rigo Mihály becületésért véts. Bencsik Mihály és társa becs. sért. véts. November 24. Krausz Ede becs. sért. véts. Németh István lopás vétsége, Kuczai János könnyű testi sért. véts. Stuber Ignác könnyű testi sért. véts. Pácsik Ferenc lopás véts. Auspitz Ignác becs. sért. véts. Gyallai János könnyű testi sért. véts. Sárközi Lőrinc becület sért. véts. Dörögdi József lopás véts.

Az influenza feltételek — körülbelül 10 év előtt — divatbetegségnek látszott és nevezték rajta. Idővel azonban ezt a kórofit vendéget alattomos és veszélyesnek kellett megismernünk. Veszélyes különösen ama utobajok miatt, melyekkel jár. Ezen utobajok legrosszabbika a légutak és légzőszervek tartós hurutja, mely gyakran súlyos tüdőbajj fejlődik, oly szert használni, mely minden hátrányos következményeknek elejét veszi. Ilyenmó kiváló szer a „Sirolin”, kellemes ízű, jól emészthető és jótékony hatású szirup, melynek alapanyaga Thioel és narancshéj-szirup. Ezen kitűnő gyógy-riparatum minden hurutnál fényesen beválik, mert a legrovidebb idő alatt megszünteti s így nem lehet eléggé ajánlani.

— **Irtózatok** gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejét nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé beteg s eltekintve a Dyphteritis, vörheny, Typhus stb.-től, a betegségek legborzasztóbbika a tüdővész óriási mérvet öltött. (A belügyminiszterium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75145 egyén halt el tüdővészben). Ezért mindenki saját beállítására előbb meggyőződést szerezzen a „Ragályos betegségek elleni önműködő fertőtlenítő készületek” célszerűségéről és aztán el ne mulassza az úgy a saját, mint drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és hálószobájában, irodájában, műhelyben, raktárban, closet-stb-ben alkalmazni. Helyiségekben, a hol sok ember fordul meg, szintegy a hol betegek vagy gyermekek vannak, semmiképp sem volna szabad hiányoznia. A készületek kicsi és csinos, a belőle kiáramló szag nem kellemetlen. Hogy a lakosság minden rétegének hozzáférhető legyen, mintadarábok önköltségen — 1 korona 4 fillér előzetes beküldése ellenében frankó szállítatnak, egy és ugyanazon címre azonban csak egyszer különben ára darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel. Damascena Ass., Marillivölgy.

Bástya-utca 7. sz. ház hely — Madaraskert — eladó. Tudakozódhatni Székesfehérvári Kereskedelmi banknál.

Esküdtszéki tárgyalások.

I.
Lipárdi Joó István.

Alsóbesenyő legényei és a harmatospuszták örökösön hadilábon állanak egymással, — minthogy ez már „jó magyar szokás” szerint elengedhetetlen kellek az életnek. Persze azért mégis (vagy éppen azért!) mindig egy korcsmában mulatnak. Így verődtek össze f. évi május 22. és 23-a közötti éjjelen is az iváncsai korcsmában.

Kezdetben szépen megfértek egymás mellett

legényeink, de később, mikor a „kitűnő” borok nemcsak a lábukat hozták gyorsabb mozgásba, de a nyelvük kereké is vígan pergett, mindjárt puskaporos lett a levegő. Csak alkalom hiányzott az összetűzésre. („Okot” nem mondhatunk, hiszen az talán soha sincsen!)

Meglett az is. Az egyik harmatos-pusztai legény odamegy a cigányokhoz, a primás kezébe egy huszfillérest nyom, s a fillébe sugja: „Csárdást!” A more tudja a regulát: az parancsol, aki fizet. Hátranéz a bandájára, s egy hirtelen kanyarintással csárdásba kezd.

Az alsóbesenyőieknek ebben a pillanatban meg nem volt kedvük csárdást táncolni. Nekik polka kellett. Megfizették, hát a cigány polkát húzott. Először a cigányra támadt a csárdás fizetője, de esse ágában sem volt azzal veszekedni. Tudta, hogy a „polkás” majd pártját fogja. Ugyis történt. Szóvaltáson kezdtek, és késse végeztek. Egy gomolyaggá lett az egész legény-sereg. Zuhogtak a hátak, fejek, csillogtak a köcsök, — s a korcsmáros sietve húzódtott erődítményei mögé.

Egyszerre egy velőtrázó sikoly, s utána tompa zuhanás reszkettette meg a levegőt. A zaj pár pillanatra elült, a verekedők szétváltak, hogy tanúi legyenek annak a rettenetes látványnak, amely szemük elé tárult: Németh János harmatospusztai legény ott feküdt a padlón, vértócsában. Néhányat hörgött, s kiadta lelkét.

Ezt a vörös éjszakát világította meg a tegnapi tartott esküdtszéki tárgyalás. A vizsgálat során kitént, hogy Németh János halálát Lipárdi Joó István okozta: két zsarist ejtett rajta, egyet a vállán, egyet a halántékán. Ez az utóbbi okozta annak halálát. Tettét beismerte; de azzal védekezett, hogy erősen fel volt indulva, s ő nem akarta Némethet megölni, bár késse támadt rá.

Az esküdtbírósg elnöke dr. Mader Ferenc, szavazóbírák pedig Madarassy István és Sipos Sándor kir. tsvéki bírók voltak. A közbíró teendőit dr. Mendelényi László kir. ügyész látta el, a védői tisztet pedig Lintner Sándor ügyvéd jelölt (mint dr. Szabady József helyettese) töltötte be.

A tényállás megvilágítása céljából számos tanút idézett be a kir. törvényszék s így a vádbeszédre bizony csak d. u. 1 1/2 óra tájban került a sor. Az ügyész szándékos emberölés vádjában látta bűnösnek vádlottat s ebben az értelemben tette meg indítványát. Mély csendben kezdte meg a védő beszédét. Kezdetben mintha kissé elfogódott hangon szólt volna. De ez az elfogódottság szinte észrevehető volt. A következő pillanatban már hatalmas tüzzel fejtegette a tényállás mozzanatainak okozati összefüggését, és mutatott rá a vádbeszéd egyes tarthatatlan állításaira.

A körülbelül háromnegyed óráig tartott védőbeszéd mindvégig lekötötte egy a hallgatóság, mint az esküdték figyelmét, sőt maga az esküdtbírósg is láthatólag szívesen hallotta az ifjú ügyvédjelöltet. Lintner Sándor tehát védői tisztében szép sikert aratott, s így akik valmerőségét vádolták, amikor principálisa: dr. Szabady József ügyvéd helyett a védelemre vállalkozott, most készséggel elismerik, hogy vállalkozása tiszteletreméltó önértete vall, s hogy a jogi pályán szép jövő elé néz.

A védőbeszéd elhangzása után az ügyész, úgy látszik, szükségét érezte, hogy álláspontját védelmezze, de a replikára a védő szintén replikával válaszolt.

Az esküdtbírósg feltette a kérdéseket. Majd az esküdték tanácskozásra vonultak vissza. Hosszas tanácskozás után *verdikük* akként hangzott, hogy a *vádolt halált okozó súlyos testi sértés bűntetteben bűnös*. Persze, néhány semmisségi panasz is esett. Azonban, amikor az esküdtbírósg este 1/8 óra tájban meghozta ítéletét, amely szerint Lipárdi Joó Istvánt 4 1/2 évi fegyházra ítélte, súlyosító körülménynek vévén, hogy az emberölésre semmi féle oka nem forgott fenn, úgy az ügyész, mint

a védő visszavonták semmisségi panaszait. Joó Istvánnak az a korcsmai verekedés tehát 4 1/2 évébe kerül.

II.

Pálóci Posik Ferenc.

Pálóci Posik Ferenc bűnügyében ma fog dönteni az esküdtbírósg.

Minthogy lapunk zártakor a tárgyalás még nem ért véget, arról csak legközelebbi számunkban számolunk be.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy kész kárpitos-munkákból u. m. garnitúrák, ebéldíva-nok, ottomanok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt

Elvállalok továbbá mindenmő kárpitos és díszítő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legutányosabb árban!

Feltétlen megbizhatóság, elsőrendű munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2870

kárpitos és díszítő. 57-6

HEGYESY GYULA

ZONGORAKÉSZÍTŐ, SZ. FEHÉRVÁR, SIMOR-UTCA 21.

Elvállalok mindenmő zongorák, piánók stb. javítását, hangolását. 15 évig működtem elsőrangú gyárakban és több év óta önállóan.

2743

52-23

Bor eladás.

Sárszentmihályi gazdaságban gróf Zichy Jenő saját termésű hegyi fehér és vörös ó fajborok egy Hltren felüli mennyiségben a vevő hor-dóiba átfelve eladók. | — | — |

Tudakozódhatni:

gróf Zichy Rafael
gazdasági intézőségénél

Sárszentmihály, Fejérmegye.
Vasutállomás helyben Fejér-Zichyfalva.

Ügynökökkel nem tárgyalunk.

2875

15-1

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rüfös és rövid-
áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Tenis reket, Tennis cipő, Tennis labdák, Sport ingek, Sport sapkák.
Ajánlja hazai gyármányú vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és szileziai kézi szőtt vászon és ágyhuzatokra szolgáló damaszt és kanavász árukat. Sehroll Benedek pamut vászon és sifon áruirakára. Fürdő ruhák, fürdőköppeny. Legdivatosabb férfi ingek, gallérok, kézilök és nyakkendők. Kelengyéhez szükséges és megfelelő női fehérnemű és kész ágynemű. Mérték utáni megrendelére bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csecsemők részére készletben ingesek, szőtt és készített ujjas hosszupárna, pólya-kötő, bőléss és kocsitakarók, gumi-lepedő, szalag, csokor. Szövet ágy- és asztalterítők, csipke és szövet függönyök. Torontói, Axmiszter és tapasztri szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszőr ágytakarók, lovarrott Kaszmir, Klott és selyem paplanok. Divatos ruha, szövetek, Cosmanosi mosókélmé és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátoly, divatos övek, vállfűző, napernyők. Nagy választék keztlyű és harisnyából. Lúszter és mosható kötények. — Szövet és rüfös árúknál 5% engedmény. 2750 104-48

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.